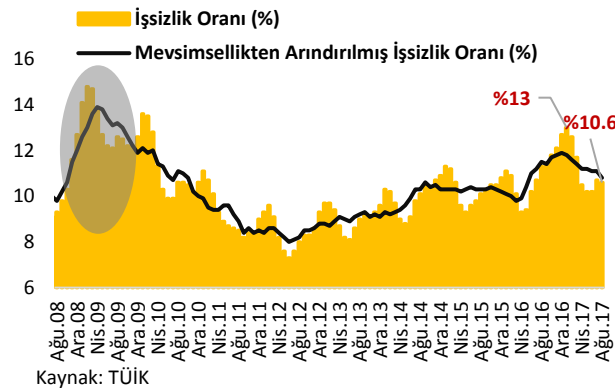

Türkiye'nin güçlü büyümesine rağmen işsizlik oranı neden düşmüyor?

Dünya ekonomilerinde öncelikli ekonomik problemlerden biri olan işsizlik, hem ekonomik kriz dönemlerinde hem de güçlü ekonomik görünümün hâkim olduğu dönemlerde yakından takip edilen en önemli makro değişkenlerden biri olmuştur. İktisat tarihinde işsizlik oranı, birçok değişkenle arasındaki ilişkilerin ele alındığı teorilere ve hatta yasalaşan yaklaşımlara konu olmuştur. Bunun en büyük sebebi işsizlik oranının sosyal sorunlara yol açması ve politika yapıcıların bu konu üzerinde daha yapıcı olmaya çalışmasıdır. İşsizlik ile büyüme arasında Okun Yasası, işsizlikle ücret artışları (ücret artışları yerini zamanla enflasyon oranına bırakmıştır) arasında Philips Eğrisi yaklaşımları en çok bilinenleridir. Bu raporumuzda işsizlik oranı, büyüme ve enflasyon oranları arasındaki ilişkiye ve bahsi geçen yasaların Türkiye ekonomisine yansımalarına yer verilmiştir.

Açıklanan son rakamlarla istihdam verileri...

2017 yılının ilk ayında 2008 küresel krizinde kaydedilen seviyelere yaklaşan ve %13 olarak gerçekleşen işsizlik oranı, 2017 yılının Ağustos ayında geçen yılın aynı dönemine göre 0.7 puan gerileme kaydederek %10.6 oldu. Aynı dönemde mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 0.7 puan gerileyerek %10.8 oldu. Ağustos ayında işsizlik oranı ile mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranının birbirine yaklaştığı görülürken, önümüzdeki dönemde mevsimsellikten arındırılmış serinin azalış yönündeki

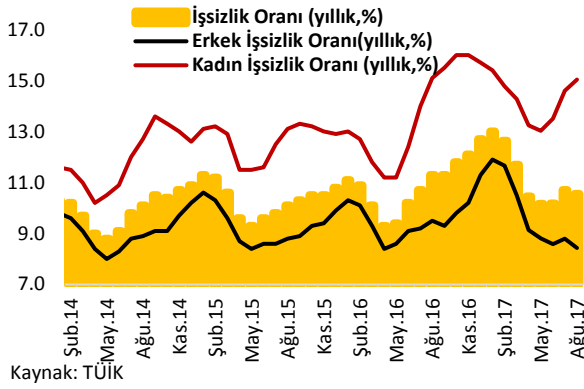
trende paralel bir görünüm sergileyerek bir miktar daha azalması mümkün olabilir. Ancak, önümüzdeki dönemin kış aylarına geçiş dönemi olması ve tarım sektöründeki istihdamın mevsimsellikten dolayı azalacağı göz önüne alındığında, yılın son çeyreğinde işsizlik oranı yönünü bir miktar yukarı çevirebilir.

Ağustos 2017 (Bin Kişi)			
Çalışabilir Yaşta Nüfus (15 yaş ve üzerindeki)			
60,002			
İşgücü		İş Gücüne Dahil Olmayanlar	
32,233		27,769	
İşgücüne Katılma Oranı			
%53.7			
İstihdam		İşsiz	
28,828		3,404	
İstihdam Oranı		İşsizlik Oranı	
%48.0		%10.6	
Tarım	Tarımdışı		
5,953	22,876		

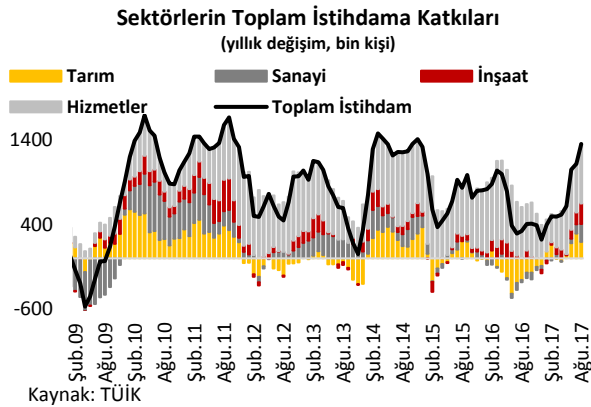
Kaynak: TÜİK

Öte yandan, Türkiye genelinde işgücüne katılım oranı Ağustos ayında, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1.1 puanlık artışla 53.7 seviyesinde gerçekleşirken, aynı dönemde 3 milyon 400 bin kişi yeni işe başlamış veya iş değiştirmiş olup, bunun toplam istihdam içindeki oranı %11.8 olarak hesaplandı. Ağustos ayında Türkiye genelinde 15 yaş üzeri toplam işsiz sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre 89 bin kişi azalışla 3.4 milyon kişiye geriledi. İşgücüne katılım oranındaki artışa karşın genç nüfusun işsizlik oranının Temmuz ayına göre gerilediği ancak bir önceki yıla göre 0.7 puanlık artışla %20.6 seviyesinde gerçekleştiği görüldü. Öte yandan, kadın nüfusun işgücüne katılım oranının 2016 yılının aynı dönemine göre erkek nüfusun işgücüne katılım oranından daha

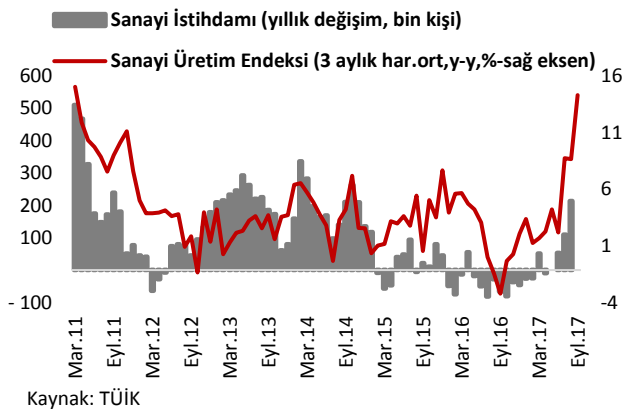
fazla, 1.2 puanlık artışla %34.3 seviyesinde gerçekleştiği görüldü.

daha fazla etkilenmesi dikkat çekiyor. İşsizlik oranı ile kadın işsizlik oranı arasındaki makasın yaz aylarının geçmesiyle birlikte yeniden açılmasında, yaz aylarında tarım istihdamının büyük çoğunluğunun kadın nüfustan kaynaklanması ve son yıllarda özellikle Büyükşehir belediyelerinin park ve bahçe düzenlemeleri için kadın işçileri tercih etmesi etkili oluyor.

durumun kaynağında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından 2017 yılı içinde yapılan tarımsal desteklerin miktarsal olarak daha fazla, uygulama açısından daha etkin olması yer almaktadır. Söz konusu dönemde mevsimsel hareketlerden çok etkilenen bir diğer sektör olan inşaat sektöründeki payın artışında ise Kredi Garanti Fonu (KGF)'nin sağladığı destek kredilerinin de etkisi oldu. Ocak ayında ilk etapta inşaat firmalarının yararlanamadığı KGF destek kredisinin Mart ayından itibaren söz konusu sektörün de yararına açılması sonrasında sektördeki iyileşmenin ve dolayısıyla işgücü içerisindeki payının da arttığı görüldü.

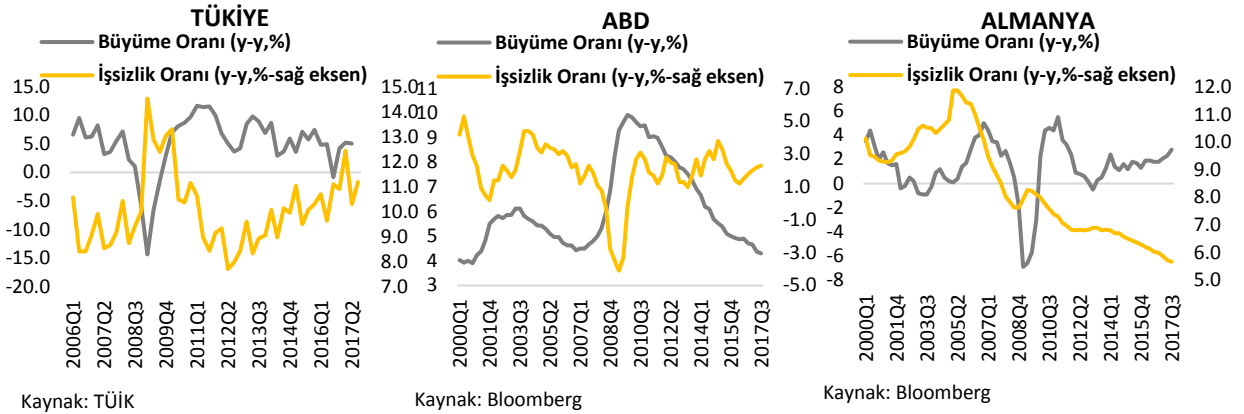
ara malı ithalatındaki artış hem de ÖTV indirimleri sonrasında artan dayanıklı tüketim malı imalatının etkisiyle sanayi istihdamında hızlı yükselişler görebiliriz.

Ağustos ayında 'ev işleriyle meşgul olduğu için' işgücüne katılmayanların sayısı arttı. Son yıllarda politika yapıcıların özellikle önem verdiği, kadın istihdamının artırılması hususunda, torba yasalar düzenlenmesi ve kadın girişimciyi desteklemek için çıkarılan teşvik kampanyalarına rağmen, 'ev işleriyle meşgul' olmaları nedeniyle istihdam edilmeyenlerin sayısının artması dikkat çekiyor. Kadın işsizlik oranının Türkiye'de her zaman işsizlik oranının üzerinde yer aldığı görülürken, kadın istihdamındaki artış hızının mevsimsel etkilerden erkek nüfusa göre

Sektörlerin yıllık bazda toplam istihdama katkılarına bakıldığında, en yüksek katkıyı tüm dönemlerde en başta hizmetler sektörünün sağladığı, bunu tarım ve sanayi sektörlerinin takip ettiği görülüyor. İstihdam verileri incelendiğinde kalıcı istihdam olarak nitelendirilen tarımdışı istihdamın ise oldukça önem arz ediyor. Tarım sektörü bilindiği üzere Türkiye şartlarına göre değerlendirildiğinde mevsimselliğin en etkili olduğu sektör olarak karşımıza çıkıyor. Mayıs ayından bu yana tarım sektörünün katkısının hem yıllık hem de aylık bazda arttığı görülürken, bu

Sanayi istihdamının, sanayi üretim endeksi ile hareketi incelendiğinde, iki değişken arasındaki ilişkinin Ocak 2015 itibariyle bozulmaya başladığı, sanayi üretim endeksindeki yüksek artışlara rağmen istihdamdaki artışların daha sınırlı kaldığı dikkat çekiyor. Şubat 2016'dan Şubat 2017'ye kadar olan dönemde ise, sanayi üretim endeksindeki artışa karşın, sanayi sektöründe her ay yıllık bazda düşüş gösteren istihdamın Haziran ayı itibariyle KGF destek kredilerinin yatırımları artırması ve dolayısıyla bir miktar sanayi istihdamını artırmasıyla yeniden pozitif döndüğü görülüyor. Yılın son çeyreğinde hem

İşsizlik ve büyüme oranı arasındaki yakın ilişki... Okun Yasası...

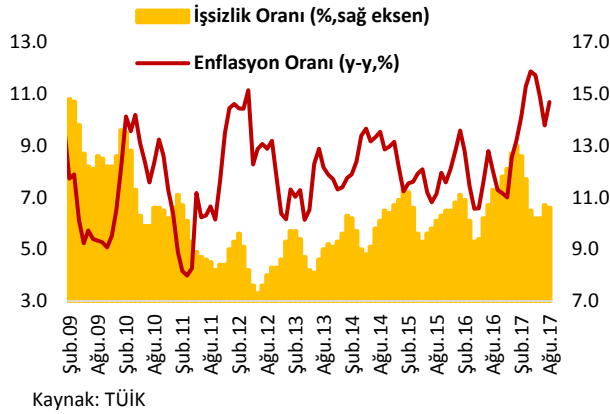

Ekonomik büyüme ülkelerin refahının artması açısından önemli bir ölçüt olarak karşımıza çıkarken, bu refah artışının karşılığı olarak istihdam kanalında da iyileşme olup olmadığı önemli bir ekonomi politikası sorunudur. Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) büyümesi ile işsizlik oranı arasında ters yönlü bir ilişki olduğu bilinmektedir. Bu ilişki ilk kez Arthur M.Okun (1962) tarafından incelenmiş ve ilişkiyi konu alan inceleme Okun yasası olarak adlandırılmıştır. İki makro veri arasındaki ilişkinin ölçümü için hesaplanan değer ise Okun katsayısıdır. Okun'a göre işsizlik oranı ile ekonomik büyüme arasında ters yönlü bir ilişki vardır. Okun tarafından ABD'de yapılan çalışmada büyüme oranında her %1'lik artışın işsizlik oranını 0.3 puan düşürdüğü ortaya konulmuştur. Çalışma Okun tarafından birçok kez test edilmiş ve %2.25 eğilim değerinin üzerindeki her %1'lik ekonomik büyüme artışının işsizlik oranını 0.5 puan azalttığı genellemesine ulaşılmıştır.

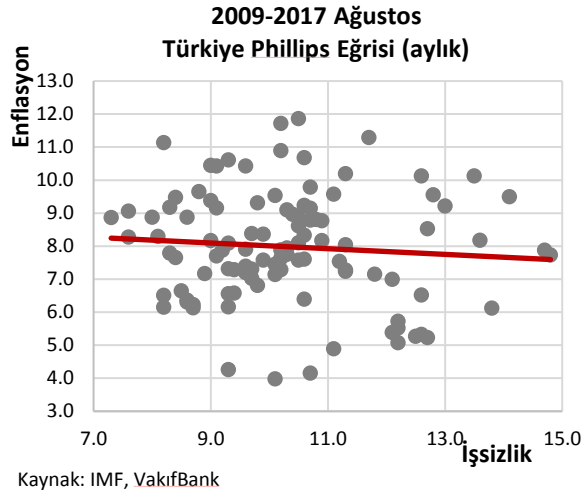
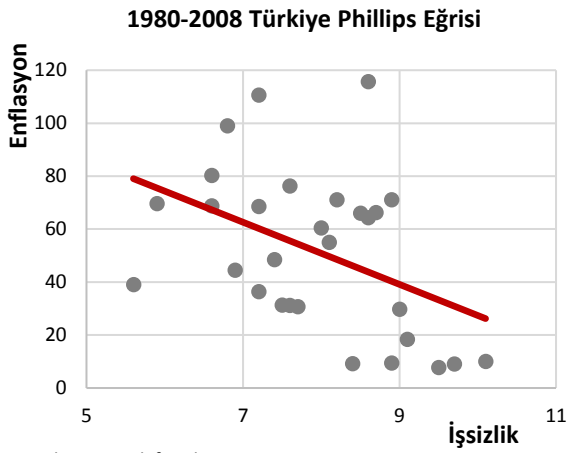
Bu çerçevede, ABD ekonomisi için ilişkinin küresel mali kriz sonrasında bozulduğu görülmektedir. 2008 yılında etkisini gösteren küresel kriz sonrasında dünyada gelişmekte olan ülke ekonomilerinde büyüme oranlarında hızlı toparlanmalar görülmesine karşın, işsizlik oranlarında gerilemeler aynı hızda olmadı. Hatta bu ilişki yerini kriz sonrasında büyüme oranındaki artışa rağmen artan işsizlik oranına bıraktı. Yani Okun yasası kriz sonrasında ABD ekonomisi için de çalışmamaya başladı. Bu durum ABD'de göç yasalarının esnek olması ve dolayısıyla işgücüne katılmak isteyen nüfusun artmasının etkisi göz ardı edilemez. Euro bölgesinin en güçlü ekonomisi olan Almanya'da kriz döneminde büyüme oranlarında yaşanan sert düşüş sonrası yaşanan hızlı toparlanmaya rağmen işsizlik oranında aşağı yönlü istikrarlı bir gerileme yaşandığı görülmektedir. Tüm dünyada yaygınlaşan ve ülkelerin en önemli istihdam sorunu haline gelen genç işsizlik oranının, Almanya'da diğer dünya ülkelerindeki çift haneli rakamlara karşın %6 seviyelerinde olması, Almanya'daki üretime dayalı güçlü istihdam politikasının bir göstergesidir. Almanya'da istihdam politikasının 'eğitim' ile başlaması ve mesleki, teorik ve pratik eğitimin birleşmesi en önemli etken iken, Almanya'da nüfusun giderek yaşlanması ve işgücü olarak bilinen genç nüfusun azalmasının yanı sıra Almanya'daki katı göç yasaları da göz ardı edilemez.

Öte yandan gelişmekte olan ülke ekonomilerinde krizin olumsuz etkilerinin yoğun olarak hissedildiği 2008-2009 döneminde küresel bazda yaşanan durgunluk, büyüme oranının sert bir şekilde azalmasına yol açarken işsizlik oranının da yüksek bir ivmeyle artmasına neden oldu. 2009 yılı sonrasında krizin yansımalarının hafiflemesiyle küresel ekonomi ılımlı bir toparlanma sürecine girmiş ve büyüme oranındaki iyileşme istihdama olumlu yansyarak işsizlik oranının kriz yıllarındaki seviyelerinden gerilemesinde etkili olmuştur. 2001 krizi sonrasında uzun yıllar enflasyonla mücadele eden Türkiye ekonomisi ise yeni yapısal düzenlemelere gitmek zorunda kalmış ve sıkı politikalar sayesinde güçlü büyüme rakamları kaydetmiştir. 2008 yılında yaşanan küresel kriz sonrasında aynı şekilde negatif seyreden ekonomik büyümenin yeniden toparlandığı görüldü. 2008 kriz sonrası dönem Okun yasası kapsamında değerlendirildiğinde, 2009 Q1-2017 Q2 dönemleri arasında ortalama %5.3'lük büyüyen Türkiye ekonomisinde aynı oranda bir istihdam artışı yakalanamadığı, Türkiye için açıklanan son verilerle bakıldığında aralarında negatif yönlü %49 korelasyon bulunan ekonomik büyüme ile işsizlik oranının birbirlerinin hareketinden daha az etkilendiği görülmüyor.

Enflasyon ile işsizlik oranı arasındaki ilişki... Phillips Eğrisi...

azaltmak için bir miktar işsizliğe katlanmaktadır.

Türkiye için 2008 kriz öncesi ve kriz sonrası için hesapladığımız Phillips eğrileri yukarıdaki gibidir. 1980 ile 2008 döneminde enflasyon ile işsizlik oranı arasında oluşan ilişkiye bakıldığında, işsizlik oranındaki bir miktar artışa enflasyondaki düşüşün daha sert olduğu görüldü. Aynı ilişkiye enflasyonun kriz öncesi döneme göre daha düşük seyrettiği 2009 ile 2017 Ağustos ayları arasındaki verilerle bakıldığında ise, işsizlik oranında sağlanacak bir birim artışın enflasyon oranında duyarsız denebilecek düzeyde sınırlı kaldığı görülmekte. Bu kapsamda, enflasyon oranı ile işsizlik oranı arasındaki ters ilişki bilinmesine rağmen, Türkiye ekonomisi için enflasyonu yok etmek için işsizliğe katlanmak ya da tam tersi işsizliği yok etmek için bir miktar enflasyona katlanmak olarak bilinen Phillips mekanizmasının son dönemde çalışmadığı görülüyor.

Sonuç olarak, işsizlik, sosyal sorunlara yol açması ve dolayısıyla toplum refahı açısından özellikle politika yapıcılarının çeşitli çözüm yolları deneyerek alt etmeye çalıştığı en öncelikli konudur. Bu kapsamda iktisat tarihi boyunca birçok iktisatçı bilim adamı tarafından ele alınmış ve diğer makro değişkenlerle ilişkilendirilmeye çalışılmıştır. Arthur M. Okun işsizlik ile büyüme oranı arasındaki ilişkiyi incelemiş, iki değişken arasında ters yönlü bir ilişki olduğunu belirlemiş hatta bu ilişkiyi ABD ekonomisinin belli dönemdeki verilerini kullanarak katsayılar hesaplayarak sabitlemiştir. (Okun'a göre işsizlik oranı ile ekonomik büyüme arasında ters yönlü bir ilişki olduğu öne sürülmekte ve hatta bu ilişkinin büyüme oranında her %1'lik artışın işsizlik oranını 0.3 puan düşürdüğü söylenmektedir.) A. William Phillips tarafından ilk olarak ücret artışları ile işsizlik oranı arasındaki ilişkiden yola çıkarak ortaya çıkarılan Phillips eğrisi ise iki makro veri arasında ters yönlü ilişkinin varlığını öne sürmektedir. Phillips'e göre, her ulusal ekonomi işsizliği bir miktar azaltmak için bir miktar enflasyona, enflasyonu bir miktar azaltmak için ise bir miktar işsizliğe katlanmak zorundadır. Bu çalışmada her iki teori de Türkiye ekonomisi için

ele alınmıştır. Büyüme oranı ile işsizlik oranı arasındaki ters ilişki bilinmekte ve Türkiye’de büyümeden işsizlik oranına doğru oldukça sınırlı negatif bir etki olduğu görülmektedir. Aralarında %49 korelasyon olan iki makro verinin birbirine etkisi, Türkiye ekonomisi için anlamsız denebilecek kadar sınırlıdır. Enflasyon oranındaki düşüşler ise uzun dönemde işsizlik oranında çok güçlü bir etki yaratmamaktadır.

Türkiye ekonomisi için yakın dönem gelişmelerine bakıldığında ilk çeyrekte %12'lere kadar çıkan işsizlik oranının yüksek büyüme performansının etkisiyle tekrar %11'in altına indiği görülmektedir. Ancak üçüncü çeyrek büyüme oranının çift haneli seviyelerde gerçekleşmesi beklenirken, işsizlik oranının ise tek haneli seviyelere inmeyeceği düşünülmektedir. Bu durumda büyüme ile işsizlik oranı arasında gecikmeli bir ilişki olmasının yanı sıra Türkiye ekonomisinin iç tüketim ile büyüyor olmasının da etkisi bulunmaktadır. Ayrıca, 2005 yılında %42 seviyelerinde olan işgücüne katılım oranının %53.7 seviyesine ulaşmasına karşın, istihdam piyasasında söz konusu artışa paralel bir iyileşme yaşanmaması da işsizlik oranının tek hanelere düşmesine engel oluyor. Bu bağlamda Türkiye ekonomisinin 2017 yılında %6'nın üzerinde büyümesini beklememize karşın işsizlik oranının %11.3 gerçekleşeceğini düşünüyoruz.

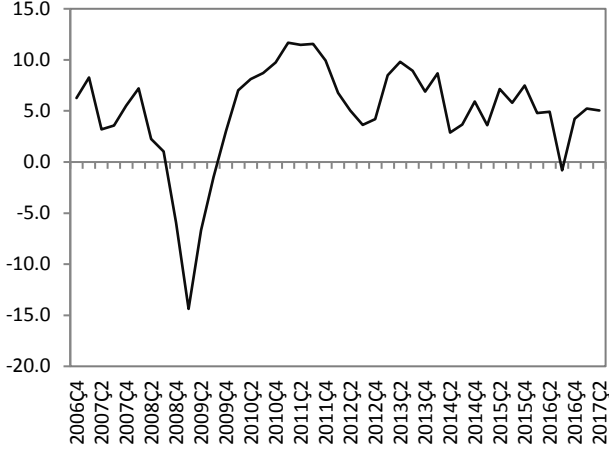
Haftalık Veri Takvimi (04- 08 Aralık 2015)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
04.12.2017	Türkiye	TÜFE (Kasım, a-a)		%2.08
		ÜFE (Kasım, y-y)		%1.71
	ABD	Fabrika Siparişleri (Ekim)		%1.4
		Dayanıklı Mal Siparişleri (Ekim)		-%1.2
	Euro Bölgesi	ÜFE (Ekim, y-y)		%2.9
05.12.2017	Türkiye	Reel Efektif Döviz Kuru (Kasım)		87.96
	ABD	Hizmet PMI (Kasım)		54.7
		ISM Hizmet Endeksi (Kasım)		60.1
		Dış Ticaret Dengesi (Ekim)		-43.5 Milyar \$
	Euro Bölgesi	Perakende Satışlar (Ekim, y-y)		%3.7
		Hizmet PMI (Kasım)		56.2
	Almanya	Hizmet PMI (Kasım)		54.9
	Fransa	Hizmet PMI (Kasım)		60.2
	İtalya	Hizmet PMI (Kasım)		52.1
	İngiltere	Hizmet PMI (Kasım)		55.6
	Japonya	Hizmet PMI (Kasım)		53.4
06.12.2017	ABD	ADP Özel İstihdam (Kasım, Takv. Arınd.)		235 bin kişi
	Almanya	Fabrika Siparişleri (Ekim)		%9.5
07.12.2017	ABD	Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları (Aralık)		238 bin kişi
	Euro Bölgesi	GSYH (3. çeyrek, y-y)		%2.5
	Almanya	Sanayi Üretim Endeksi (Ekim, Takv. Arınd., y-y)		%3.6
	Fransa	Cari İşlemler Dengesi (Ekim)		-3.1 Milyar \$
	İtalya	İşsizlik Oranı (3. çeyrek)		%11.2
	Japonya	Öncü Göstergeler Endeksi (Ekim, öncül)		106.4
08.12.2017	Türkiye	Sanayi Üretim Endeksi (Ekim, a-a)		%0.6
	ABD	Tarım Dışı İstihdam (Kasım)		261 bin kişi
		İşsizlik Oranı (Kasım)		%4.1
		Michigan Üniv. Tüketici Güven Endeksi (Aralık, öncül)		98.5
	Almanya	Cari İşlemler Dengesi (Ekim)		25.4 Milyar €
	Fransa	Sanayi Üretim Endeksi (Ekim, y-y)		%3.2
	İngiltere	Sanayi Üretim Endeksi (Ekim, y-y)		%2.5
	Japonya	GSYH (3. çeyrek, y-y)		%1.4

TÜRKİYE

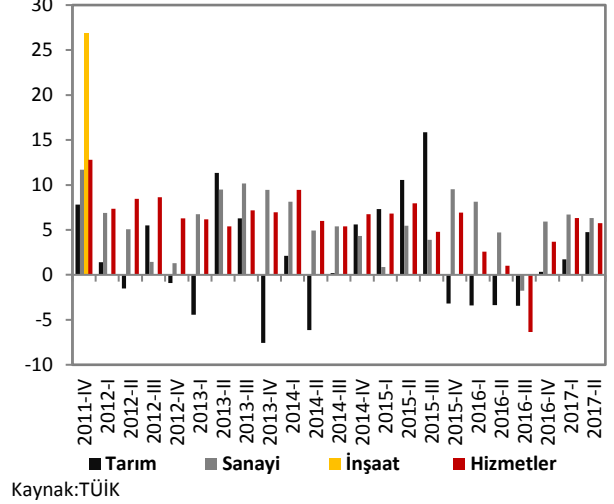
Türkiye Büyüme Oranı

Reel GSYH (y-y, %)

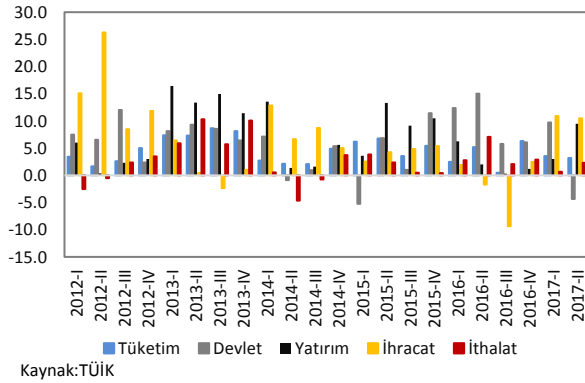
Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

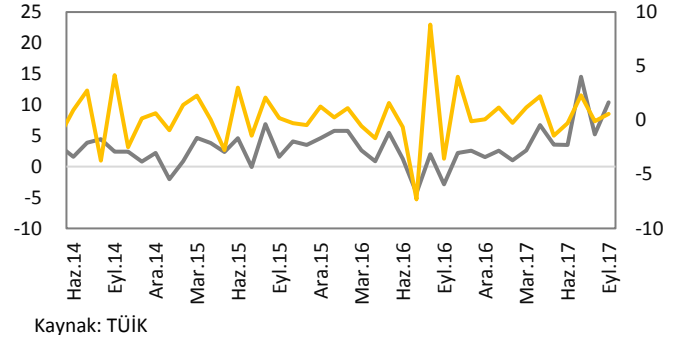
Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

Harcama Bileşenleri Büyüme Hızları (%)

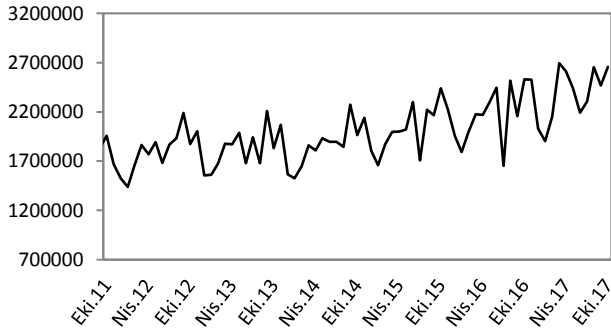
Sanayi Üretim Endeksi

- Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %)
- Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi (a-a, %) (Sağ Eksen)

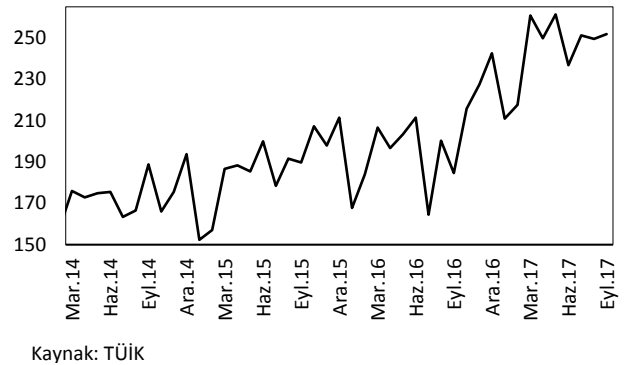
Beyaz Eşya Üretimi

Beyaz Eşya Üretimi (Adet)

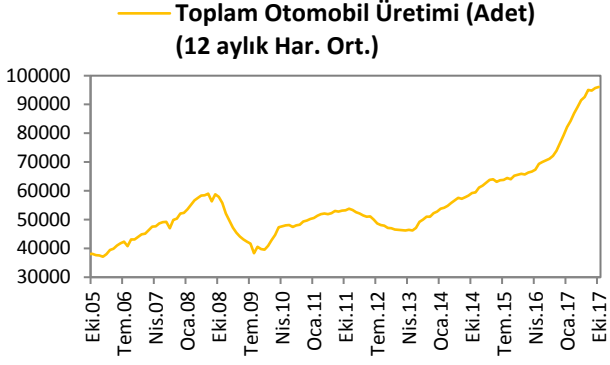

Sanayi Ciro Endeksi

Aylık Sanayi Ciro Endeksi (2010=100)

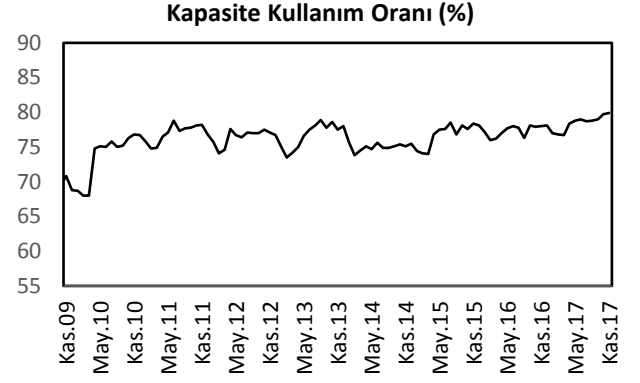

Toplam Otomobil Üretimi

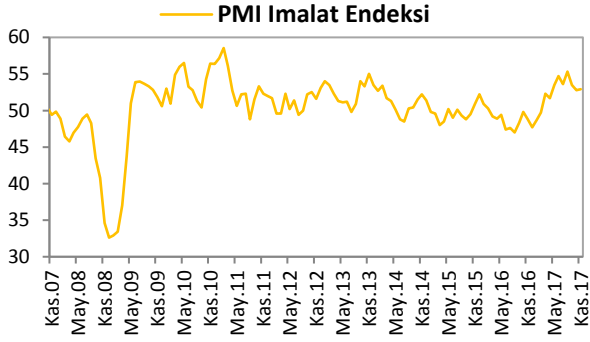
Kaynak: OSD, VakıfBank

Kapasite Kullanım Oranı

Kaynak: TCMB

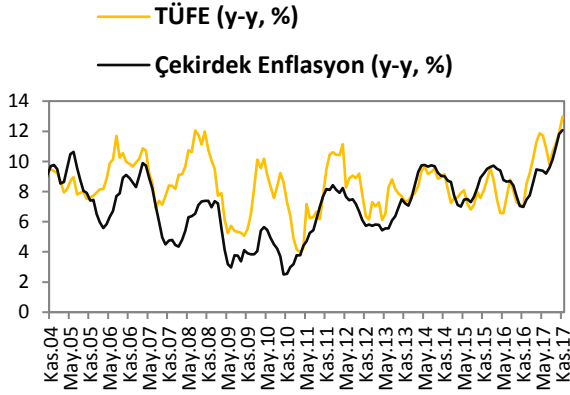
PMI Endeksi

Kaynak: Reuters

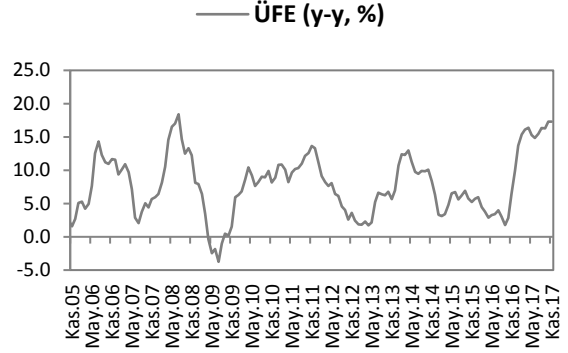
ENFLASYON GÖSTERGELERİ

TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

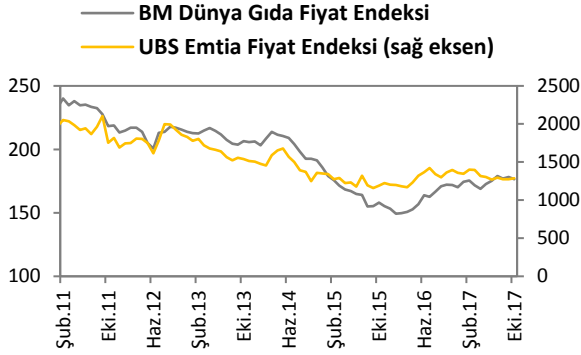
Kaynak: TCMB

ÜFE

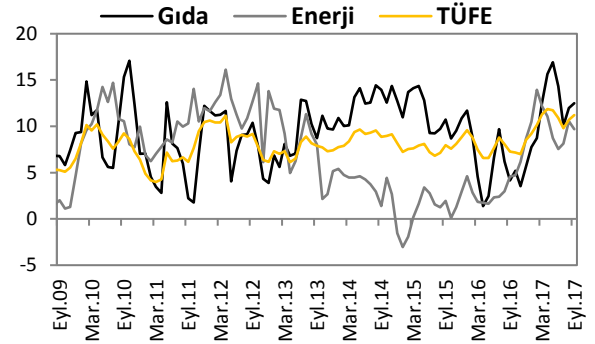
Kaynak: TCMB

Dünya Gıda ve Emtia Fiyat Endeksi

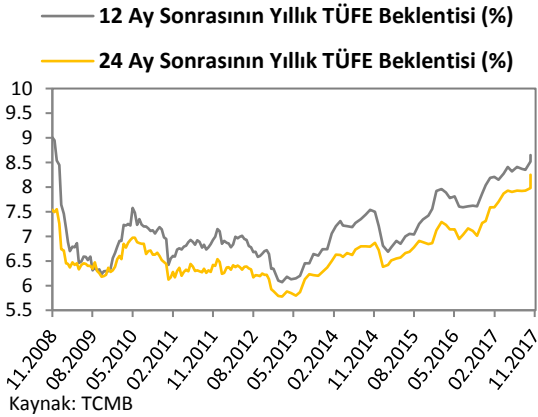
Kaynak: Bloomberg

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

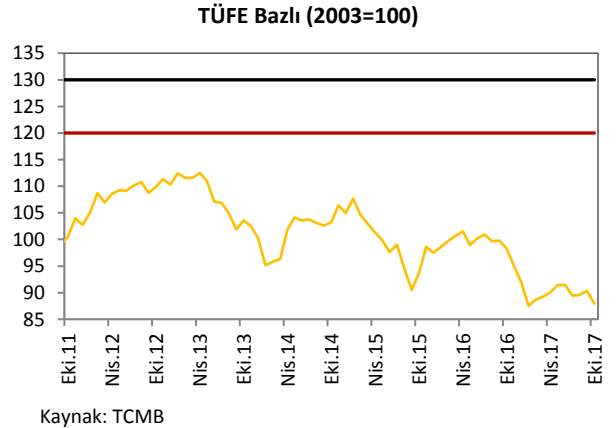
Kaynak: TCMB

Enflasyon Beklentileri

Kaynak: TCMB

Reel Efektif Döviz Kuru

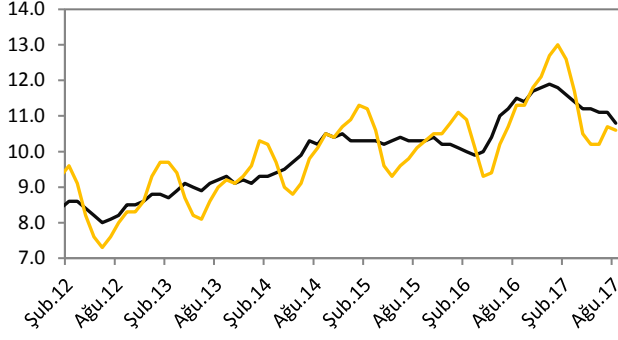

Kaynak: TCMB

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

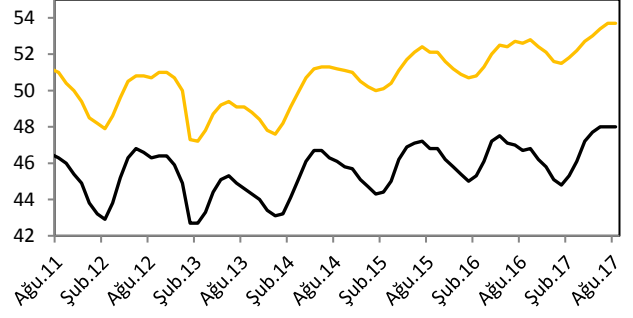
— Mevsimsellikten Arındırılmış İşsizlik Oranı (%)
— İşsizlik Oranı (%)

Kaynak: TÜİK

İşgücüne Katılım Oranı

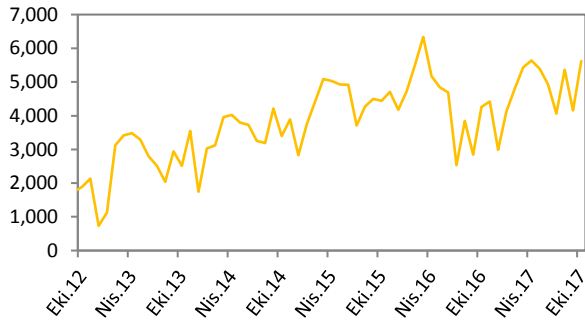
— İşgücüne Katılma Oranı (%)
— İstihdam Oranı (%)

Kaynak: TÜİK

Kurulan-Kapanan Şirket Sayısı

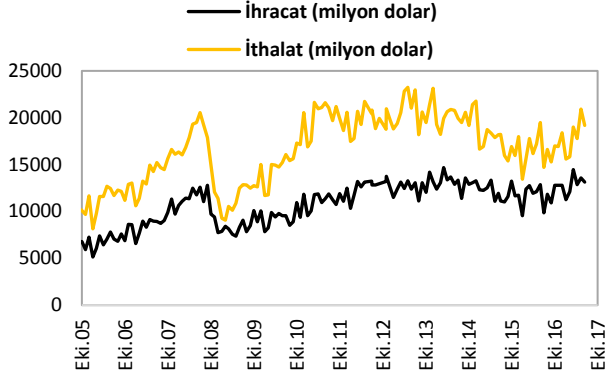
— Kurulan-Kapanan Şirket Sayısı (Adet)

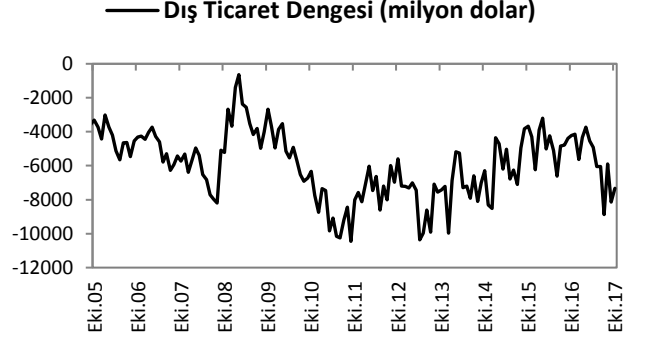
Kaynak: TOBB

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

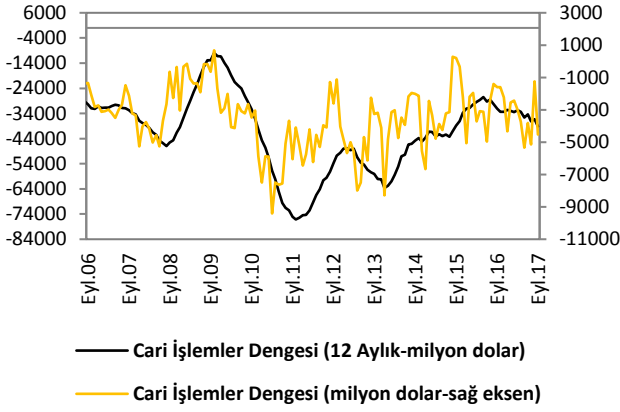
İthalat-İhracat

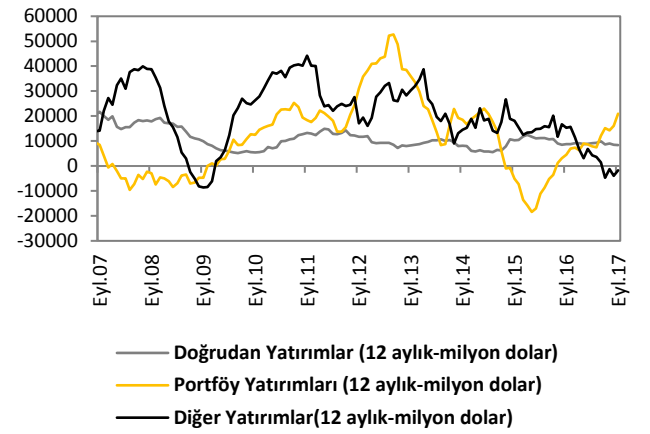
Dış Ticaret Dengesi

Cari İşlemler Dengesi

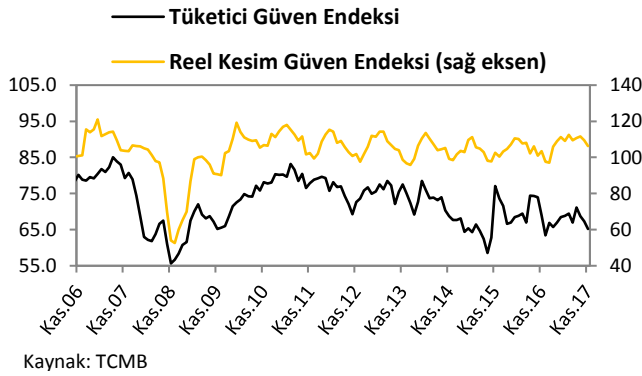

Sermaye ve Finans Hesabı

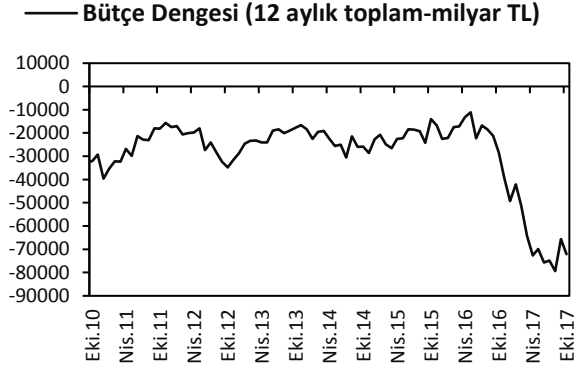
TÜKETİM GÖSTERGELERİ

Tüketici Güveni ve Reel Kesim Güveni

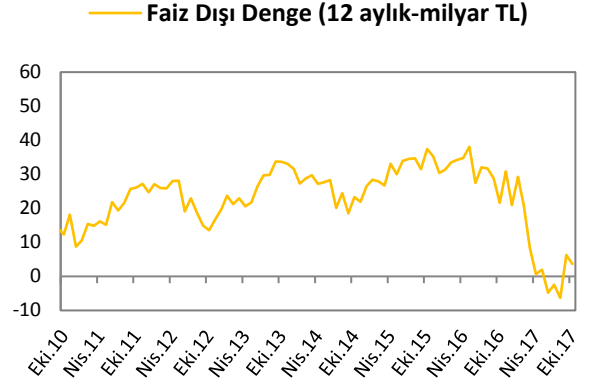
KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

Bütçe Dengesi

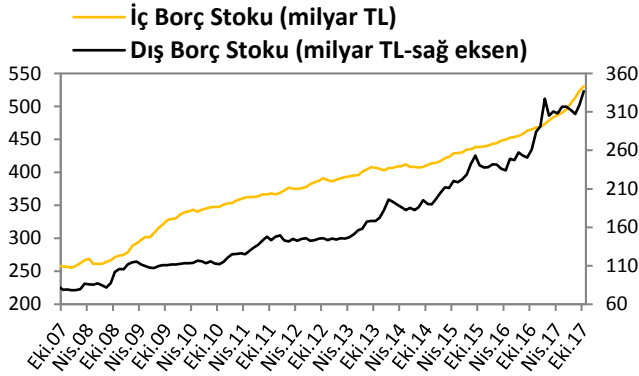
Kaynak: TCMB

Faiz Dışı Denge

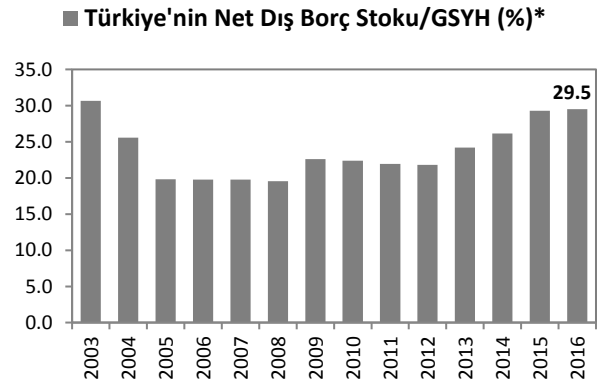
Kaynak:TCMB

İç ve Dış Borç Stoku

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

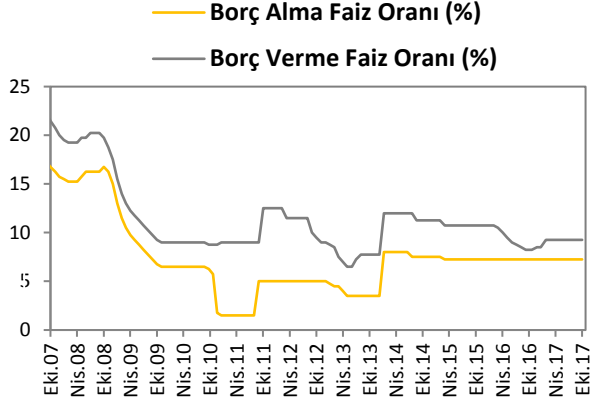
Türkiye'nin Net Dış Borç Stoku

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, TÜİK

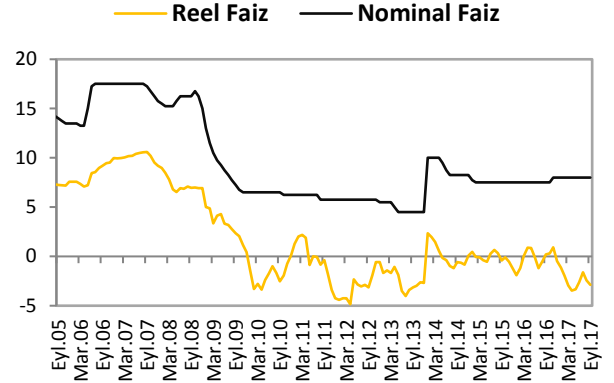
LİKİDİTE GÖSTERGELERİ

TCMB Faiz Oranı

Kaynak:TCMB

Reel ve Nominal Faiz

Kaynak:TCMB, VakıfBank

Dünya Piyasalarında Son Açıklanan Ekonomik Göstergeler

	Reel Büyüme (y-y,%)	Enflasyon (y-y,%)	Cari Denge/GSYH (%)*	Merkez Bankası Faiz Oranı (%)	Tüketici Güven Endeksi
ABD	2.3	2	-2.43	1.25	129.5
Euro Bölgesi	2.5	1.5	3.06***	0.00	0.10
Almanya	2.8	1.80	8.35	0.00	105
Fransa	2.20	1.30	-1.00	0.00	-3.40
İtalya	1.17	1.10	2.56	0.00	114.30
Macaristan	3.60	2.20	3.37**	0.90	-14.20
Portekiz	2.50	1.90	0.71	0.00	1.70
İspanya	3.10	1.60	1.93	0.00	-1.70
Yunanistan	1.30	0.50	-0.64	0.00	-53.80
İngiltere	1.50	3.00	-4.36	0.50	-12.00
Japonya	1.70	0.20	3.81	-0.10	44.90
Çin	6.80	1.90	1.75	4.35	118.60
Rusya	1.80	2.70	1.99	8.25	
Hindistan	5.30	3.24	-1.38***	6.00	
Brezilya	1.42	2.70	-1.31	7.30	101.00
G.Afrika	1.10	4.80	-3.26	6.75	-9.20
Türkiye	3.09	12.98	-3.78	8.00	65.20

Kaynak: Bloomberg. *: Cari denge verileri IMF'den alınmaktadır ve 2016 yılı verileridir. ** 2015 verisi. ***2017 verileri

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

	2015	2016	En Son Yayımlanan		2017 Yılı Sonu Beklentimiz
Reel Ekonomi					
GSYH (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)	2 338 647	2 608 525	734 211	(2017 2Ç)	--
GSYH Büyüme Oranı (zin. hacim endeksi, y-y, %)	6.1	3.2	5.1	(2017 2Ç)	5.9
Kapasite Kullanım Oranı (%)	78.1	78.1	79.9	(Kasım 2017)	--
Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %)(takvim etk.arnd)	4.6	1.6	10.4	(Eylül 2017)	--
İşsizlik Oranı (%)	10.8	12.7	10.6	(Ağustos 2017)	11.3
Fiyat Gelişmeleri					
TÜFE (y-y, %)	8.81	8.53	12.98	(Kasım 2017)	11.7
ÜFE (y-y, %)	5.71	9.94	17.30	(Kasım 2017)	--
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
M1	312,309	382,351	437,218	(24.11.2017)	--
M2	1,206,005	1,406,728	1,630,663	(24.11.2017)	--
M3	1,249,183	1,450,681	1,683,112	(24.11.2017)	--
Emisyon	94,464	111,762	122,553	(24.11.2017)	--
TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)	95,703	92,050	96,350	(24.11.2017)	--
Faiz Oranları					
TCMB O/N (Borç Alma)	7.25	7.25	7.25	(01.12.2017)	--
TCMB O/N (Borç Verme)	10.75	8.50	9.25	(01.12.2017)	--
TCMB Haftalık Repo	7.75	7.50	8.00	(01.12.2017)	--
TRLIBOR O/N	11.48	9.02	12.88	(01.12.2017)	--
Ödemeler Dengesi (Milyon \$)					
Cari İşlemler Dengesi	-32,118	-32,634	-4,527	(Eylül 2017)	-41,000
İthalat	207,234	198,618	21,267	(Ekim 2017)	--
İhracat	143,839	142,530	13,942	(Ekim 2017)	--
Dış Ticaret Dengesi	-63,396	-56,089	-7,324	(Ekim 2017)	--
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
Merkezi Yön. İç Borç Stoku	440.1	468.6	530.5	(Ekim 2017)	--
Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	238.1	291.3	336.9	(Ekim 2017)	--
Kamu Net Borç Stoku	161.0	219.2	236.8	(2017 2Ç)	--
Kamu Ekonomisi (Milyar TL)					
	2015 Ekim	2016 Ekim			
Bütçe Gelirleri	42.70	43.37	52.83	(Ekim 2017)	--
Bütçe Giderleri	36.4	43.47	56.18	(Ekim 2017)	--
Bütçe Dengesi	6.3	-0.10	-3.35	(Ekim 2017)	--
Faiz Dışı Denge	8.90	2.80	0.20	(Ekim 2017)	--

Cem Erođlu	Müdüř	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0212-398 18 98
Buket Alkan	Müdüř Yardımcısı	buket.alkan@vakifbank.com.tr	0212-398 19 03
Fatma Özem Kanbur	Müdüř Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0212-398 18 91
Naime Dođan Eriş	Uzman	naimedogan.eriş@vakifbank.com.tr	0212-398 18 93
Bilge Pekçađlayan	Uzman	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0212-398 19 02
Elif Engin	Uzman	elif.engin@vakifbank.com.tr	0212-398 18 92
Sinem Ulusoy Kasap	Uzman	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0212-398 19 05
Pınar Cansu Akargöl	Uzman Yardımcısı	pincarsu.akargol@vakifbank.com.tr	0212-398 18 73

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hişbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.